

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PL – A. S. Puškin: Evžen Oněgin**Hlava třetí****I**

„Kam? Tihle básníci jsou pěkní!“
-Bud' zdrav, Eugene, pospíchám.-
„Já nezdržím tě. Jen mi řekni,
Kam jezdíš vždycky večer. Kam?“
- Jdu k Lariným. – „To divím se ti.
Jak možno takhle ubíjeti
Svůj každý večer den co den?“
-I jdi! – „Nechápu, řekni jen,
Že nemýlím se ani trochu:
Prostinká ruská rodina
a věčná zavařenina
a hrozné pohostinství, hochu,
a nekonečný nudný tlach
o dešti, lnu a o kravách...“

II

-V tom přece není pranic zlého,-
„Jen nuda, hochu, přísámbůh.“
-Jsem syt módního světa tvého,
mně domácí se líbí kruh,
kde mohu... „Zase pastoraře!
Než budem se hádat dále.
Ty jedeš. Lze jen litovat.
A poslyš. Nemohl bych snad
poznati předmět tvého smutku,
tvých radostí a neklidu,
tvé poezie Phillidu?
Představ mně ji.
-Toť žert?- „Ne,
Vskutku!“
-Jak rád!- „A kdy?“ –Ted' pravý čas.
Ochotně jistě přijmou nás.-

(...)

Hlava pátá**XLI**

Tak bláznivý, tak jednotvárný,
jak vítr našich mladých jar,
vše kolem valčíku vír pamý
a v kruzích za párem jde pár.
Čas pomsty blížiti se tuše,
jde s tajným šklebem v skrytu duše
Oněgin k Olze. Celý vzplál,

tančí s ní lehce dál a dál,
pak na židli ji ukazuje
a baví se s ní, sehnutý.
Pak za dvě, za tři minuty
s ní ve valčíku pokračuje.
Vše žasne. Také Lenskij, vím,
nevěřil vlastním očím svým.

XLII

Ted' k mazurce se všechno mělo.
Byl čas, kdy v bujném rytmu tom
V ohromném sále vše se chvělo
a parket duněl jako hrom,
až dmčivaly ve zdech rámy.
A kdepak dnes! I my i dámy
po vosku taktéž kloužeme.
Jen na venkově zhlédneme
vášnivě plouti zdravá těla
v mazurky starodávný vír;
kramfleky, poskoky a knír,
vše jako kdys. Sem nedospěla
tyranská, lichá móda ta,
v níž nová Rus je zajata.

XLII-XLIV

Bujanov, bratranec můj čilý,
Taťanu s Olgou sálem ved
k Eugenovi, jenž v příští chvíli
zas s Olgou v lehkém tanci vzlét
a s roztomilou nonšalancí
banální madrigal jí k tanci
do ucha šeptal, tisk jí dlaň.
Polichocena vzhledla naň,
a oheň samolibosti jí
šlehl tváří. Lenskij opodál
vše viděl, ztratil klid a vzplál
žárlivých představ fantazií.
A jen pár stanul, Lenskij hned
ji na kotillon zvat se zved.

XLV

A nepochodil. Zamluvili
se zase k tanci s Eugenem.
(...)

Interpretace ukázky:

1. Jak smýšlí Eugen o životě rodiny Larinů?
2. Pokuste se na základě ukázky textu popsat Eugena.
3. Jaké životní hodnoty uznává naopak jeho přítel?
4. Kde se odehrává děj ukázky Hlavy páté?
5. Text napovídá, že zřejmě dojde ke konfliktu. Najděte v ukázce tento náznak.
6. Vyhledejte v textu názvy tanců.
7. Zhodnoťte jazyk, jazykové prostředky.
8. Vysvětlete vlastními slovy na základě ukázky následující pojmy, ověřte si jejich význam ve slovníku:
 - a) nonšalance –
 - b) madrigal –
 - c) kramfleky –

A. S. Puškin: Evžen Oněgin

1. Určete literární druh a žánr díla.
2. Kdy a na kterých místech se odehrává děj?
3. Které postavy vystupují v díle, stručně je charakterizujte.
4. Jak autor popisuje ruskou společnost?
5. Určete kompozici díla.
6. Kterým dalším žánrům se věnoval A. S. Puškin?
7. Proč prožil autor část svého života ve vyhnanství?

